

קצה הקרחון

המהווה בה רוב, מעניקה שוויון לאזרחים בני אומות שונות.

לא חסרות לכך דוגמות בעולם. במדינות רבות יש מיעוטים לאומיים גדולים וחוקים — כמו השוודים בפילנד, למשל — הנהנים מכל הזכויות, ובכללן זכויות תרבותיות ולשוניות, מבלי שהדבר מונע בעד עמידתם לראות במדינה את התגלמות זהותו הלאומית.

אך המציאות של ישראל הבין-גוררית היתה שונה לגמרי. לנגד עיניה לא עמדו המדינות הדמוקרטיות המתקנות של

השטחים הכבושים יביא מייד למציאות של מדינה דו-לאומית — ההופך מרעיון המדינה היהודית הבלעדית.

כשהועמדו חסידי ארץ-ישראל השלמה על סתירה זו, מילמלו על גידול העליה ותחזיותיהבל אוטופיות דומות. בסתריליבם הם ידעו שדרושים פיתוחות אחרים. המינימום: דיקטטורה של היהודים, תוך שלילת כל זכות פוליטית ואזרחית מן הערבים. גם כשהיו רוב במדינה. כלומר: מעין דרום-אפריקה יהודית. המכסי: מום: גירוש הערבים. זהו הפיתרון של כהנא.

אולם הבעיה אינה קיימת רק לגבי השטחים

ב מוצאי יום-הבחירות לכנסת ה-11 הצטופפו עשרות עיתונאים במטה-הבחירות של המערך ברחוב הירקון בתל-אביב, תוך ציפיה לתוצאות.

כשהתחילו להצטבר הדיווחים מהקלפיות, היה ברור שכהנא הצליח להיבחר. הדבר עורר ויכוח רב.

אז ניגש אל העיתונאים מנהיג תנועת-המושבים, אריק נחמקין, ואמר: "יש דברים שכהנא אומר והוא צודק, אבל קשה לבצע אותם."

הדברים פורסמו, ואחד מראשי המפלגה דרש חקירה. אך היא לא נערכה, והדבר לא הפריע לשימעות פרס למנות את נחמקין לתפקיד החשוב של שר-החקלאות בממשלתו.

כך נקבע כי תמיכה פומבית במאיר כהנא אינה פסולה בעיניהם של ראשי המחנה הקרוי סוציאליסטי — ולא כל שכן במחנה הימני.

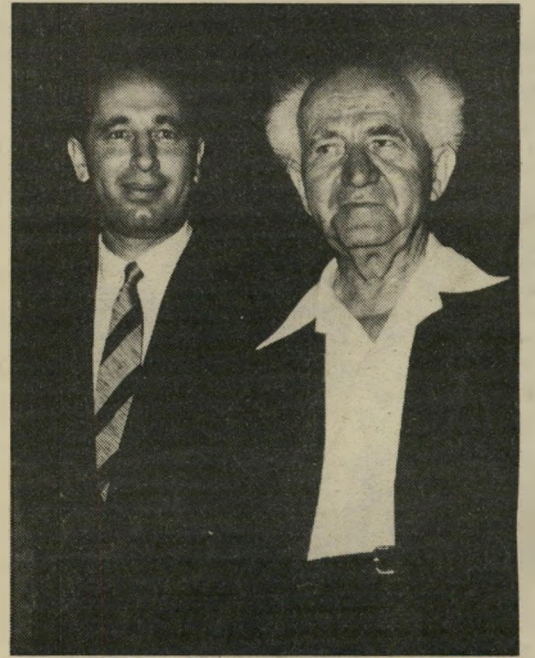
● נחלנים וחבלנים

מ קובל היה לאמר במהלך תשמ"ד שכהנא אינו אלא "קצה הקרחון". רבים שתמכו בדעותיו בלב שלם לא הצביעו בעדו. מפני שחששו פן לא יעבור את אחוז-החסימה. הם עשויים להצביע בעדו בפעם הבאה. אחרים אומרים ש"הוא צודק", אך מסתייגים מן האיש. אחרים תומכים בדבריו בליבם, אך מתביישים להודות בכך בגלוי, גם כלפי עצמם. אחרים סבורים, כמו נחמקין, שהדברים רצויים. אך אינם ניתנים להגשמה.

אין ספק שבסוף תשמ"ד היה חלק ניכר מישראל נגוע במחלת הגזענות. הגילוי של אירגון-הטרור היהודי בראשית השנה הוכיח זאת.

הסתבר כי קיים אירגון גדול של טרוריסטים גזעניים בקרב המתנחלים, ושנאשים אלה נהנו מחסותם הפעילה והסבילה של אנשי-ההתנחלויות. הסתבר גם כי חוגים רחבים במדינה הסכימו למעשיהם. שכללו התנקשות בחייהם של ראשי-הציבור הנבחרים בגדה, הטמנת מיטעני-נפץ באוטובוסים ערביים כדי להרוג את נוסעיהם, וביניהם נשים וילדים, רצח תלמידים במיכללה דתית מוסלמית ותיכנון הריסתם של קורשי האיסלאם על הריהבית. מאחורי הנאשמים התייצבה שורה ארוכה של אנשי-ציבור, רבנים, סופרים, ומחנכים — מי כפה מלא, מי בחציפה.

בשווקים וברחוב ניתן היה לשמוע לעיתים קרובות פסוקים

בן-גוריון ופרס: "אף לא ערבי אחרו"

כמו "כהנא צודק!" ו"צריכים לסלק את הערבים!" — גם מפי אנשים שלא חלמו להצביע בעד האיש ותנועתו הסקנדליסטית. כהנא ותנועתו הם עדיין תופעות שוליות בישראל. אך הפאשיזם והגזענות אינם עוד תופעות שוליות — הם תופסים עתה מקום חשוב בזירה הרוחנית והפוליטית של ישראל. **חשיבותו של כהנא נעוצה בכך שהוא היה הראשון שהעז לבטא בצורה חד-משמעית את אשר אחרים אמרו ברמז, או חשבו בסתר — דברים שרי ביום בישראל פועלים למענם גם בלי אידיאולוגיה מוצהרת.**

למראית-עין היתה קיימת תמיד סתירה בין שני רעיונות, המופיעים כשהם כרוכים ביחד: הרעיון של ארץ-ישראל השלמה והרעיון של מדינה יהודית. בארץ-ישראל-השלמה בין הים הירדן חיים עתה שני מיליון ערבים ושלושה וחצי מיליון יהודים. הריבוי הטיבעי הערבי גדול הרבה יותר מזה של היהודים. משמע: סיפוח

נאשמי הטרור היהודי: רצח תלמידים, פיצוץ אוטובוסים, מזימה להרוס מיסגרים

המערב והצפון, אלא הדוגמה של מדינות מיוחדות-אירופיות קטנות וקטנוניות בתקופה שבין שתי מלחמות-העולם.

לערביים הוענקו בישראל כל הזכויות הפורמליות, ובכללן הזכות לבחור ולהיבחר. אך היו אלה זכויות ריקות מתוכן. באמצעות המימשל הצבאי ושיטה ענפה של הפחדה ושיחוד הוכרחו הערבים להצביע בעד מפלגות יהודיות שהיו זרות להם לגמרי, או קווי-לינינגים שמונו על-ידו. מילבד אלה נסבל רק קיומה של המפלגה הקומוניסטית, שעמדה תחת פיקוח חמור של מוסקוה, ושהיוותה מעין שסתום-כיסחון.

כל חייהם היומיומיים של האזרחים הערביים היו נתונים בשליטה קפדנית של ממשלה סודית, מיוחדת לערבים, שריכוזה בידיה את פעולות כל מישורי-הממשלה במיגזר הערבי.

מתאם מממשלה הזאת נושא את התואר "יועץ ראשי-הממשלה לעניינים ערביים".

מובן שלא היה בממשלה שר ערבי, שלא לדבר על סגן ראשי-הממשלה, כפי שהציע זאב ז'בוטינסקי. כל הסטאטיסטיקות הרישמיות פורסמו בזוגות: אחת ליהודים בלבד, אחת לכל האוכלוסיה.

בן-גוריון התנגד לקביעת מעמדה של השפה הערבית כשפה רשמית, ועל כן לא התקבל שום חוק לגבי שפות רשמיות. על רקע זה התפלגם בן-גוריון עם ערי ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג, שהיה אז חבר-כנסת מטעם תנועת-החרות. ערי היה הרבה יותר ליברלי מאשר בן-גוריון.

הערבים הוצאו לחלוטין מכל תוכניות-הפיתוח של המדינה, והיה עליהם לשאת תעודת-זהות, שבה נקבעה לאומיותם השונה. בתשמ"ד פירסם עיתונאי ישראל, תום שגב, ספר על שנת 1949. ובו ריכז מיסמכים מאותה שנה. הוא הביא מובאות מישיבת מזכירות מפא"י (מיפלגת-העבודה דאז) מאוגוסט 1949. כאשר מיספר הערבים, שנשארו לפליטה בישראל, הגיע אך ל-170 אלף. הגה כמה מובאות:

● יצחק בן-צבי שכיהן לאחר-מכן כנשיא-המדינה: "יש בארץ ערבים רבים מדי"

הכבושים. היא קיימת, בצורה פחות חריפה, גם בישראל עצמה, בגבולות "הקו הירוק".

אמנם, אין אפשרות שהאזרחים הערביים בישראל יהיו בה רוב בעתיד הנראה לעין. הם מהווים כ-17%, וגם אם יימשך שיעור הריבוי הנוכחי שלהם — הבר המוטל בספק — אין להם שמץ של סיכוי אף להתקרב למעמד של רוב. אך לגבי הדוגלים במדינה יהודית צרופה, גם נוכחותו של מיעוט כזה הוא לצנינים.

גם לכך מציע כהנא פיתרון פשוט: לגרש אותם, וכשלב ראשון לשלול מהם את האזרחות ואת זכויות-האנוש היסודיות.

בכך הוא העלה על פני השטח בעיה, שיש-לראות לא סתרה אותה מעולם, לא להלכה ועל אחת כמה וכמה לא למעשה: מהו מעמדם של הערבים במדינה המוגדרת רשמית כ"מדינה יהודית"?

● "ערבים רבים מדי"

מ ייסדי המדינה, ובראשם דויד בן-גוריון, התחמקו משאלה

בן-גוריון היה אנטי-ערבי מובהק. עד למלחמת-העצמאות נקט בקו בלתי-מתפשר לחלוטין. אחרי החורשים הראשונים של המלחמה, הפך את גירוש הערבים לאחת ממטרותיה. אחרי המלחמה ניצח על הפקעת מרבית האדמות של הערבים, מחק פיסית מאות כפרים מעל פני האדמה, הטיל על הערבים מימשל צבאי ומנע את שובם של הפליטים. בכל שנות כהונתו כראש ממשלת-ישראל, לא ביקר בן-גוריון מעולם אף בעיר ערבית או בכפר ערבי אחד.

בן-גוריון ניסח את מגילת-העצמאות בחיפזון, כאשר כיוון המלחמה לא היה עדיין ברור, וכאשר תמיכתה של דעת-הקהל העולמית בישראל הלוחמת, הליברלית והדמוקרטית, היתה חיונית. המיסמך אוחד בחבל בשני הקצוות: הוא קובע כי ישראל היא "מדינה יהודית", אך מבטיח גם שיויוזכויות גמור לכל האזרחים, בלי הבדל דת ולאום.

אין זו בהכרח סתירה. בתיאוריה יתכן בהחלט שמדינה האמורה לייצג את האישיות של עם אחד,